

“ፈረንጅ አምላኩ...” ማን ነው? ፬ኛ

ገ/አ. ጐርፉ

ዛሬ በሃገራችን አንድ ሰው በራዲዮም ሆነ በቴሌቪዥን ሐሳቡን ለመግለጽ ሲቀርብ ለሰፊው ሕዝብ እንደሚነጋገር እንዳለ የተዘነጋ ይመስላል። ሰፊው ሕዝብ ከራሱ ቋንቋ ይልቅ የእንግሊዝኛን ቃላት ጣል-ጣል አድርገው እየቀየጡና እየቀላቀሉ ሲናገሩት በይበልጥ እንደሚገባው አድርገው ያወቁ ሰዎች የሚናገሩ ያሉ ነው የሚመስል። ይህም በግል ድርጅት ሰዎች ሆነ በመንግሥት ባለስልጣኖች እንደፈሊጥ ተቆጥሮ የሚዘወተር ነገር ሆኗል።

እርግጥ፣ አሁን እንደ ጠቀስናቸው፣ ማለትም፤ እንደ ራዲዮና ቴሌቪዥን የመሳሰሉትን ቃላት በሰፊው የተለመዱና በቋንቋችን ተኪ ቃል የሌላቸው ከሆነ፣ ገና አዲስ ቃል ፈጥሮ እንዲለመድ ከመልፋት ይልቅ የተለመዱትን ቃላት መጠቀም ደግ ነው። ግን አንድ ቀላል ሐሳብ ለመግለጽ የራሳችን ቃላት በቋንቋችን እያሉን የፈረንጁን ቃላት ቀላቅሎ መጠቀሙ ምሁር፣ ወይም ዐዋቂ መስሎ ለመታየት ነው፣ ወይስ ለምን ይሆን?

በየከተማውና በየባላገሩ የተያዘው ዘዴ ደግሞ ከሻሂ ቤትና ከቡና ቤት ጀምሮ እስከ ሆቴሎችና የቴክኒክ ትምህርት ቤቶችም ጭምር በውጭ ሃገር ስም መጥራት እንደ ትልቅ ፈሊጥ ሆኖ ተይዟል። የሃገር ወንዞች፣ ተራሮች፣ የታላላቅ ጀግኖች፣ የጥንታውያን ገዳማትና የቅዱሳን ቦታዎች ስም በብዛት አሉን። ስም ሳይጠፋ የውጭ ሃገር ስም ማውጣቱ ከቶ ለምንድነው?

የውጭ ፈሊጥና ዘዴ ሁሉ መልካም እንዳልሆነ ማወቅ ይገባናል። ደጉንና መጥፎውን አመዛዝኖ ደግ-ደጉን መያዝ፣ የማይረባውንና የማያስፈልገውን መጣልና ማስወገድ፣ በራሳችን ቃላትና ቋንቋም ለመጠቀም መታገል እጅግ አስፈላጊ ነው። ሁሉም በየቦታው ሲሆን ያምራል፣ ይህም ማለት አማርኛ ስንናገር በጠራ አማርኛ መናገር፣ እንግሊዝኛ ስንናገርም በጠራ እንግሊዝኛ መናገር ይገባናል እንጂ አንዱ ከሌላው መቀየጥና መቀላቀሉ ለምንድነው? የውጭ ቋንቋን ለማያውቅ ሰው ከማደናገር አልፎ የፈረንጅ አምልኮን የማስፋፋት ዓላማ እንጂ ሌላ ምንም ጥቅም የለውም። ቋንቋው በአንደበታችን ነው፣ የጠራ ንግግር ከመናገር ማን ይከለክለናል?

በልጅነቴ አባቴ፡ “ኢትዮጵያ የፈረንጁን ጎረምሳ እስከነንፍጡ ዐቅፋ ሳመችው!” ሲሉ ስሰማ ምን ማለታቸው መሆኑ ዛሬ ነው እያደር የሚገባኝ ያለው። ዛሬማ የባሰበት ይመስላል። የራሳችን የሆነውን ንቀን የፈረንጁን ግን አክብረን መያዝ ራሳችንን ማዋረድና ስሕተት ነውና ይህ በቶሎ መታረም ይገባዋል። ራሴን በራሴ፣ አፌን በምላሴ ተብሏል።

ይቀጥላል...